

Examenul de bacalaureat 2013
Proba E - b)
Limba și literatura maghiară maternă

VARIANTA 10

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegből a megadott szempontok alapján!

Balassi Bálint: Kiben az kesergő Céliáról ír

Mely keserven kiált fülemile, fiát
          hogya elszedi pásztor,
Röpes ide-s-tova, kesereg csattogva
          bánattal szegény akkor,
Oly keservesképpen Célia, s oly szépen
          sírt öccse halálakor.

Mint tavasz harmatja, reggel ha áztatja
          szépen jól nem nyílt rózsát,
Mert gyenge harmattúl tisztul s ugyan újul,
          kiterjeszti pirosát,
Célia szinte oly, hogyha szeméből foly
          könyve s mossa orcáját.

Mint szép liliomszál, ha félbemetszve áll,
          fejét földhöz bocsátja,
Úgy Célia feje vagyon lefiggesztve,
          mert vagyon nagy bánatja,
Drágalátos könyve hull, mint gyöngy, görögve,
          vagy mint tavasz harmatja.

a. a cím és a szöveg kapcsolata	5 pont
b. a versbeszéd sajátosságai	5 pont
c. a versszakokat szervező költői kép	5 pont
d. a vers zeneiségének jellemzői	5 pont

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem részesül pontozásban.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Kosch Károly kolozsvári gimnazista tizennyolc éves volt, amikor 1901 tavaszán egy osztálytársával gyalogszerrel bejárta Kalotaszeg vidékét. Előző évben már járt arra, alig várta, hogy visszatérjen. Rácsodálkozott az archaikus falusi épületekre, az ódon, várszerű templomokra és a táj páratlan szépségére. Osztálytársa, a türei református pap fia, otthonukba is meghívta Károlyt, és bemutatta neki hűgát, Balás Idát. Ezzel a gimnazista fiú sorsa végleg

megpeccételődött: beleszeretett a tizenhat éves lányba, Kalotaszegbe és a népi építészetbe. Úgy érezte, itt akar letelepedni.

Szülei kívánságára beiratkozott a budapesti Műegyetem mérnöki karára, Idát és a kalotaszegi házakat azonban nem tudta feledni. A lánnyal folyamatosan levelezett, építőművészi ambíciói pedig olyan erősek voltak, hogy átiratkozott az építészkarra. 1907-ben már Kós Károlynak írta a nevét, s nagyreményű, sikeres fiatal építészként tartották számon.

Úgy érezte, eljött az idő, hogy valóra váltsa álmait. Elhatározta, hogy különleges módon kéri meg Ida kezét. Sok hónapos munkával régi pergamenlapokra másolt le nádtollal nyolc székely szerelmes balladát. A lapokat szívekkel díszített keretbe foglalta, és minden történetet saját tusrajzaival illusztrált. Ez volt az első könyve, de Idán kívül senki sem tudott róla, hiszen csak egyetlen példányban készült. A lány igent mondott, majd befejezte a művet: kihímezte a vászonborítást. Összesen hatvanhárom éven át éltek együtt, de soha senkinek nem mutatták meg a könyvet.

(Nyáry Krisztián: *Így szerettek ők. Magyar irodalmi szerelmeskönyv*)

- a. Mi a szöveg témája? **5 pont**
- b. Mit tudott meg Kós Károly érdeklődési köréről? **5 pont**
- c. Mi adta a jegyajándék különös értékét? **5 pont**
- d. Fejtse ki 10-15 mondatban a párkapcsolatok tartósságával kapcsolatos véleményét! **10 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: **Romantika és realizmus ötvöződése egy epikus alkotásban** (pl. Mikszáth Kálmán: *Szent Péter esernyője, A Noszty fiú esete Tóth Marival, Az a fekete folt, A bágyi csoda, Szegény Gélyi János lovai* – vagy más olvasott epikus alkotás)!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

- a. műfaji sajátosságok **5 pont**
- b. a történetalakítás jellemzői a választott műben (metonimikus, metaforikus) **5 pont**
- c. romantikus jegyek a választott alkotásban **5 pont**
- d. realista jegyek a választott alkotásban **5 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.